شەشۋشى، وزەكتى تەحنيكادان قامال الۋ شايقاسىنىڭ جەڭىسىنە باتىلدىقپەن قول جەتكىزەيىك

(باسى 1 - بەتتە)

بۇگىنگى تاڭداعى دۇنيە ءجۇزى 100 جىلدا بولماعان زور وزگەرىستى باستان كەشىرۋدە، عىلىم - تەحنيكادا جاڭالىق اشۋ مۇنىڭ ىشىندەگى ءبىر شەشۋشى اينىمالى شاما. ءبىز داعدارىس بارىسىندا ۇتىمدى ورايى جەتىلدىرىپ، وزگەرىس بارىسىندا جاڭا جاعدايى اشىپ، ءسوز جوق، عىلىم - تەحنيكادا جاڭالىق اشۋدان جاۋاپ بەرۋىمىز كەرەك. كەزەكتە ءوز كۇشىنە سۇيەنىپ جاڭالىق اشۋ قابىلەتىن ءوسىرىپ، شەشۋشى، وزەكتى تەحنيكادان تەز ارادا قامال الۋ جاڭا داۋىر ارناسىن قالىپتاستىرۋداعى شەشۋشى ماسەلەگە اينالدى. سونىمەن بىرگە، قيان - كەسكى حالىقارالىق باسەكە الدىندا سىڭار جاقتىلىق، قورعاماپازدىق ۇدەگەن زور جاعدايدا، ءبىز، ءسوز جوق، مەملەكەت جاعدايىنا ۇيلەسەتىن جاڭالىق اشۋ جولىمەن ءجۇرۋىمىز كەرەك، اسىرەسە، ءتول جاساماپازدىق قابىلەتىن ءوسىرۋدى انىعىرلىم كورنەكتى ورىنعا قويىپ، ءتيپتى دە كوپ "0دەن 1 دەيىنگى" قامال الۋدى قۇلشىنا جۇزەگە اسىرۋىمىز كەرەك. امالىيات بىزگە شەشۋشى، وزەكتى تەحنيكانى اكەلە سالۋعا، ساتىپ الۋعا، سۇراپ الۋعا كەلمەيتىندىگىن قايتا - قايتا ۇعىندىردى. شەشۋشى، وزەكتى تەحنيكانى ءوزىمىز يگەرسەك عانا مەملەكەتتىڭ ەكونوميكالىق حاۋىپسىزدىگىن، مەملەكەت قورعانىسى حاۋىپسىزدىگىن جانە باسقا دا حاۋىپسىزدىكتى تۇبىرىنەن قامتاماسىز ەتىپ، ەلىمىزدىڭ داموۋىنا پارمەندى عىلىم - تەحنيكالىق تىرەك ازىرلەي الامىز.

ەگىزدىك زەرتتەۋ عىلىم - تەحنيكادا جاڭالىق اشۋدىڭ قاينارى. باس شۋجي شي جينپيڭ بىلاي دەپ اتاپ كورسەتتى: "ەگىزدىك زەرتتەۋدى كۇشەيتۋ — عىلىم - تەحنيكادا ءوز كۇشىنە سۇيەنۋدىڭ، ءوزىن الۋەتتەندىرۋدىڭ قاجەتتى تالابى، ءبىزدىڭ بىلمەۋدەن بىلۋگە، تۇراقسىزدىقتان تۇراقتىلىققا جەتۋدەگى تابيعي تالعامىمىز".

ەلىمىز ءدوپ كەلىپ وتىرعان كوپتەگەن "كىلتەڭ" تەحنيكالىق ماسەلەلەردىڭ تامىرى ەگىزدىك نازارىيالىق زەرتتەۋدە كەنجە قالىپ، قاينار كوزىندەگى جانە تۇپكى قاتپارىنداعى نارسەلەردى انىق ۇعىنا الماۋىمىزدا جاتىر. بولاشاقتى بەتكە العاندا، ەگىزدىك زەرتتەۋدە باتىلدىقپەن ىزدەنىس جاساپ، ءتول جاساماپازدىقتى كورنەكتىلەندىرىپ، تابيعاتتى تانۋ اياسىن كەڭەيتىپ، جاڭا تانىم ورىستەرىن اشۋ كەرەك؛ ونان دا ماڭىزدىسى، جەتەكتەۋ كۇشىنەن پايدالانىپ، بوگەتتەردى بۇزىپ، ەكونوميكالىق، قوعامدىق داموۋدا جانە مەملەكەت حاۋىپسىزدىگىندە ءدوپ كەلىپ وتىرعان ءىس جۇزىندىك ماسەلەلەر بارىسىندا عىلىم ماسەلەلەرىن تۇجىرىمداپ، "كىلتەڭ" تەحنيكالاردىڭ ەگىزدىك نازارىياسىن جانە تەحنيكالىق قاعيداسىن جەتە ۇعىنۋ كەرەك. سونىمەن بىرگە، ەگىزدىك زەرتتەۋگە قازىنالىق ۇستىنىم تەبىنىن ارتتىرىپ، شىعىس قۇرىلىمىن ساپالاندىرىپ، ءورتىس ورنىقتى بولعان ۇستىنىم مەحانيزمىن قالىپتاستىرۋ كەرەك. قالىڭ عىلىم - تەحنيكا قىزمەتكەرلەرى دۇنيە ءجۇزى عىلىم - تەحنيكاسىنىڭ الدىڭعى لەگىن كوزدەپ، ۇلكەن اۋقىمدى يگەرىپ، "شەشۋشى قادامدى" جاقسى باسىپ، ەگىزدى ويداعىداي قالاپ، ۇزاق بولاشاققا قامدانىپ، قاجىماس تاباندىلىق كورسەتۋگە پەيىل بولىپ، باتىلدىقپەن اعاش ەگۋشى، قۇدىق قازۋشى بولسا، كورەگەندىك سيپاتقا يە ەگىزدىك زەرتتەۋدە، جەتەكشىلىك سيپاتقا يە ءتول جاساماپازدىق جەتىستىگىندە كەلەلى ناتيجە جاراتىپ، دۇنيە جۇزىلىك عىلىم - تەحنيكادا قۇدىرەتتى ەل قۇرىلىسىنىڭ ەگىزىن بەكەمدەي الادى.

كەزەكتە ەلىمىز ەكونوميكالىق، قوعامدىق داموۋدا، حالىق تۇرمىسىن جاقسارتۋدا، مەملەكەت قورعانىسى قۇرىلىسىندا شەشۋگە ءتيىستى كوپتەگەن رەال ماسەلەلەرگە ءدوپ كەلىپ وتىر، بۇل عىلىم - تەحنيكادا قامال الۋدا، ءسوز جوق، ماسەلەنى باعدار ەتۋگە تاباندى بولۋدى، ەڭ شۇعىل، ەڭ كوكەيتەستى ماسەلەلەرگە ۇمتىلىس جاساۋدى تالاپ ەتەدى. مىسالى، مەملەكەتتىڭ شۇعىل قاجەتى مەن ۇزاق بولاشاقتىق قاجەتتەن شىعار ءتۇيىن ەتىپ، مۇناي تابيعي گاز، ەگىزدىك شيكىزات، جوعارى دەڭگەيلى چيپ سياقتى جاقتارداعى شەشۋشى، وزەكتى تەحنيكادا بار كۇشتى سالا قامال الىپ، ءدارى - دارمەك، مەديتسينالىق اسپاپ سياقتى ءبىر توپ سالالارداعى شەشۋشى، وزەكتى تەحنيكادان جەدەل قامال الۋ كەرەك. تاعى ءبىر مىسال، داموۋدىڭ جالپى جاعدايى مەن مەملەكەت حاۋىپسىزدىگىنە قاتىستى ەگىزدىك وزەكتى سالالاردا جاساندى زەردە، كۆانتتىق ينفورماتسيا، ينتەگرالدى تىزبەك سياقتى الدىڭعى لەكتەگى سالانى كوزدەپ، ءبىر توپ ستراتەگيالىق، زاپاستىق سيپاتتى تەحنيكالاردى زەرتتەۋ نىسانىن كورەگەندىكپەن ورنالاستىرىپ، بولاشاقتاعى عىلىم - تەحنيكا مەن كاسىپ سالاسىن داموۋدىڭ بيىك بەلەسىن كوزدەۋ كەرەك. بۇل قازىنانىڭ عىلىم - تەحنيكاعا ۇستىنىمىن ساپالاندىرۋ جونىندە دە ايقىن تالاپ قويىپ وتىر، ءسوز جوق، ستراتەگيالىق، شەشۋشى سيپاتتى سالالارعا ءتۇيىندى تۇردە جۇمساۋ كەرەك.

عىلىم - تەحنيكا جەتىستىگىن مەملەكەتتىڭ قاجەتىمەن، حالىقتىڭ تالابىمەن، بازاردىڭ سۇرانىسىمەن ءوزارا ۇشتاستىرىپ عانا قويماي، تاعى عىلىمي زەرتتەۋ، سىناقتىق اشۋ، جالپىلاستىرىپ قولدانۋ سياقتى ءۇش قادامدى ورىنداعاندا عانا، جاڭالىق اشۋ قۇنىن شىن مانىندە جۇزەگە اسىرۋعا، داموعا جاڭالىق اشۋ ارقىلى دەم بەرۋدى شىن مانىندە جۇزەگە اسىرۋعا بولادى. جاڭالىق اشۋ تىزبەگىن، كاسىپ سالاسى تىزبەگىن تولىقتىرۋدىڭ تەتىگى كاسىپورىنداردىڭ جاڭالىق اشۋداعى ەگىزگى تۇلعالىق ورنىن تۇراقتاندىرۋ ەكەندىگىن جەتە تانۋ كەرەك. بۇل ۇشىن كاسىپورىنداردىڭ جاڭالىق اشۋ قوزعاۋشى كۇشىن كۇشەيتىپ، كاسىپورىنداردىڭ ماسەلەنى ورتاعا قويۋشى رولىن ساۋلەلەندىرىپ، باستاماشى كاسىپورىندار باستاماشىلدىق ەتەتىن، جوعارى مەكتەپتەر، عىلىمي زەرتتەۋ ورىندارى تىرەك بولاتىن، ءارقايسى جاڭالىق اشۋ تۇلعالارى ءوزارا سايكەسەتىن جاڭالىق اشۋ بىرىككەن تۇلعاسىن جەدەل ورناتىپ، عىلىم - تەحنيكا جەتىستىكتەرىن ءوندىرگىش كۇشكە اينالدىرۋ، كادەگە جاراتۋ ونىمدىلىگىن جوعارىلاتۋ كەرەك، سونداي - اق وسى زامانعى ينجەنەرىيالىق جانە تەحنيكالىق عىلىم — عىلىم قاعيداسى مەن كاسىپ سالاسىنىڭ داموۋى، ينجەنەرىيالىق زەرتتەۋ - جاساۋ ارالىعىندا كەم بولسا بولمايتىن كوپىر ەكەندىگىن، وسى زامانعى عىلىم - تەحنيكا جۇيەسىندە شەشۋشى رول اتقارىپ وتىرعاندىعىن جەتە تانۋ كەرەك. ءسوز جوق، كوپ ءپان توعىسقان وسى زامانعى ينجەنەرىيالىق جانە تەحنيكالىق عىلىمدار زەرتتەۋىن بارىنشا كۇشەيتىپ، ەگىزدىك عىلىم مەن ينجەنەرىيالىق تەحنيكانىڭ داموۋىن جەبەپ، كەمەلدى وسى زامانعى عىلىم - تەحنيكا جۇيەسىن قالىپتاستىرۋ كەرەك.

جاعداي ماجبۇرلەپ وتىر، سىن - سايىس ماجبۇرلەپ وتىر، بورىش ماجبۇرلەپ وتىر. جاڭا ساپاردا الدىڭعىلار جۇرمەگەن جولمەن جۇرەكتىلىكپەن ءجۇرىپ، باتىلدىقپەن قيىندىقتان قامال الىپ، ۇزدىك بولۋعا ۇمتىلىپ، جەڭىسكە قول جەتكىزىپ، عىلىم - تەحنيكا باسەكەسى مەن بولاشاق داموۋدىڭ بيىك بەلەسىن بەلسەنە يەلەپ، شەشۋشى، وزەكتى تەحنيكانى ءوز كۇشىمىزگە سۇيەنىپ مەڭگەرۋدى قۇلشىنا جۇزەگە اسىرساق، ءبىز، ءسوزسىز، جاڭالىق اشۋدىڭ ىرىقتىلىق ۇقىعىن، داموۋدىڭ ىرىقتىلىق ۇقىعىن ءوزىمىز مىقتاپ يگەرەتىن بولامىز.

(شينحۋا اگەنتتىگىنىڭ 5 - ايدىڭ 30 - كۇنى بەيجيڭنەن بەرگەن حابارى)

(باسى 1 - بەتتە)

«پىكىردە» مىنالار العا قويىلدى: ورتالىق كاسىپورىندار پارتكومدارى (پارتيا باسشىلىق گرۋپپالارى) پارتيانىڭ ۇيىمدىق جۇيەسىنىڭ ماڭىزدى قۇرامداس بولىگى، سەرىكتەستىكتى جونگە سالۋ قۇرىلىمىندا زاڭدىق ورىنعا يە، كاسىپورىندا بەتالىستى يگەرۋ، كەلەلى جاعدايدى مەڭگەرۋ، تياناقتاندىرۋدى جەبەۋ سىندى باسشىلىق رول اتقارادى. سونىمەن بىرگە، «پىكىر» ورتالىق كاسىپورىندار پارتكومدارىنىڭ (پارتيا باسشىلىق گرۋپپالارى) كەلەلى ىستەردى اقىلداسۋداعى جانە ۇيعارۋداعى قىزمەت جاۋاپكەرشىلىگى كولەمىن ايقىنداۋ، پارتكومداردىڭ (پارتيا باسشىلىق گرۋپپالارى) شارۋاشىلىق باسقارۋداعى كەلەلى ىستەردى الدىن الا زەرتتەۋ، تالقىلاۋ جونىندەگى تالاپتار مەن تارتىپتەردى ارناعا ءتۇسىرۋ، پارتكومنىڭ (پارتيا باسشىلىق گرۋپپالارى) القالار كەڭەسىنىڭ شەشىم جاساۋ جانە باس ديرەكتور قىزمەت كەڭەسىنىڭ شەشىم جاساۋىندا رولىن ساۋلەلەندىرۋ ءتاسىلىن ايقىنداۋ، پارتكومنىڭ (پارتيا باسشىلىق گرۋپپالارى) اتقارۋ، باقىلاۋ بۋىندارىنداعى جاۋاپكەرشىلىك ارقالاۋىن كۇشەيتۋ، سونداي - اق پارتكومنىڭ (پارتيا باسشىلىق گرۋپپالارى) ءوز قۇرىلىسىن كۇشەيتۋ، ت. ب جاعىندا تۇزىمدىك ورنالاستىرۋ جاسادى.

«پىكىردە» مىنالار باسا دارىپتەلدى: وڭىرلەر، قاتىستى تاراۋلار جانە ورتالىق كاسىپورىندار پارتكومدارى (پارتيا باسشىلىق گرۋپپالارى) تۇرلەر بويىنشا جەتەكشىلىك ەتۋدى كۇشەيتىپ، ىزدەنىس جاساۋعا، جاڭالىق اشۋعا شابىتتاندىرىپ، مەملەكەت مەنشىگىندەگى كاسىپورىنداردىڭ سەرىكتەستىكتى جونگە سالۋدى كەمەلدەندىرۋدە پارتيانىڭ باسشىلىعىن شىن مانىندە كۇشەيتۋ كەرەك.

شينجياڭ شەتەلدەرمەن بىرلەسكەن دوستىق قوعامى پاكيستانداعى شينجياڭدىق چياۋباۋلاردىڭ، وقۋشىلاردىڭ ۋاكىلدەرىمەن بەينە ەكران اڭگىمە ءماجىلىسىن وتكىزدى

انار بولات / شينجياڭ گازەتىنىڭ ءتىلشىسى لي ياڭ 5 - ايدىڭ 29 - كۇنى ۇرىمجىدەن حابارلايدى. 5 - ايدىڭ 27 - كۇنى تۇستەن بۇرىن شينجياڭ شەتەلدەرمەن بىرلەسكەن دوستىق قوعامى پاكيستانداعى شينجياڭدىق چياۋباۋلاردىڭ، وقۋشىلاردىڭ ۋاكىلدەرىمەن بەينە ەكران اڭگىمە ءماجىلىسىن وتكىزدى. كوپشىلىك ينتەرنەت بەينە ەكران ارقىلى "بۇلتتا باس قوسىپ"، وتانعا، مەكەنگە، تۋىس - تۋعان، دوس - جاراندارىنا دەگەن دوستىق سۇيىسپەنشىلىگىن جەتكىزىپ، شينجياڭنىڭ داموۋىن، وزگەرىسىن بىرگە تىلگە تيەك ەتتى.

شينجياڭ شەتەلدەرمەن بىرلەسكەن دوستىق قوعامىنىڭ باستىعى پۋ شۋەمەي ماجىلىسكە قاتىناسقاندارعا 2 - رەتكى ورتالىقتىڭ شينجياڭ قىزمەتى جونىندەگى اڭگىمە ماجىلىسىنەن بەرگى شينجياڭنىڭ قوعامدىق كەلەلى جاعدايىنىڭ ۇزدىكسىز ورنىقتى بولعان، ەكونوميكاسىنىڭ ورنىقتى اقاۋسىز دامىعان، حالىق تۇرمىسىن قامتاماسىز ەتۋدىڭ ۇزدىكسىز جاقسارعان، ۇلتتار بىرگە ىنتىماقتاسىپ، الغا باسقان، ءدىني سەنىم ەركىندىگى تولىق قامتاماسىز ەتىلگەن ورىسان زور تابىسىن تانىستىردى.

جۇڭگونىڭ پاكيستانداعى باس ەلشىسى نۇڭ رۇڭ پاكيستانداعى شينجياڭدىق چياۋباۋلار، وقۋشىلار ءۇشىن ورىستەتكەن كونسۋل ىستەرى، چياۋباۋ ىستەرى قىزمەتىن، اسىرەسە، ىندەت كەزىندە ولاردى ىندەتتەن ساقتانۋعا كەڭەس بەرۋ جانە "سالاماتتىق بوقشاسى" سياقتى ىندەتتەن ساقتاۋ زاتتىق ماتەريالدارمەن قامداۋ جاعدايىن تانىستىردى.

پاكيستانداعى شينجياڭدىق چياۋباۋلاردىڭ، وقۋشىلاردىڭ ۋاكىلدەرى جابال لەبىز ءبىلدىرىپ، وزدەرىنىڭ شەتەلدەگى قىزمەت، ۇيرەنۋ، تۇرمىس جاعدايىن جەكە - جەكە تانىستىردى. شينجياڭداعى تۋىس - تۋعاندارى شەتەلدەگى تۋىس - تۋعاندارىنا ءوز وتباسىلارىندا جانە مەكەندەرىندە تۋىلعان قۋانىشتى وزگەرىستەردى ارت - ارتىنان تانىستىردى.

پاكيستانداعى حۋاچياۋ، حۋارىندار قوعامىنىڭ ورىنباسار باستىعى ۋ يانچۇن بىلاي دەدى: ىندەت تۋىلعان سوڭ جۇڭگو ۇكىمەتى پاكيستانعا ماماندار گرۋپپاسىن جىبەردى ءارى "سالاماتتىق بوقشاسىن" تاراتتى، جۇڭگونىڭ پاكيستانداعى ەلشىلىگى سالاماتتىق لەكسياسىن ورىستەتتى. شەتەلدەگى جۇڭگو ازاماتتارىنىڭ ۋاكسينا ەكتىرۋى ءۇشىن "كوكتەمگى ۋاكسينا ارەكەتىن" پاكيستاندا ءتارتىپتى ورىستەتتى. پاكيستانداعى شينجياڭدىق چياۋباۋلار ەل ىشىندەگى باۋىرلاستار جىلۋعا اتاعان ماسكى، ءدارى - دارمەك سياقتىلاردى قابىلداپ، وتاننان جەتكەن ىستىق مەيىردى تەرەڭ سەزىندى.

"اكە، شەتەلدە امان - ەسەن ءجۇرسىز بە؟ مەن ءسىزدى قاتتى ساعىندىم". ۇرىمجى قالالىق 16 - ورتا مەكتەپتىڭ وقۋشىسى شوكراتالي شيجات بەينە ەكران ارقىلى اكەسىنە امانداستى. ول بىلاي دەدى: ۇرىمجى بارعان سايىن كوركەم بولىپ كەلەدى، شەشەممەن بىرگە ۇنەمى مەتروعا وتىرىپ كەشكى بازارعا بارامىن. كەشكى بازاردا ەل ءىشى - سىرتىنان كەلگەن كوپتەگەن ساياحاتشى بار، بارلىعى تۇگەلدەي شينجياڭ جاقسى جەر دەپ القايدى. "مەن مەكتەپتىڭ فۋتبول قۇراماسىندا دوپ تەبەمىن، دوپ ويناۋ شەبەرلىگىم كوپ جوعارىلادى. شەشەمە سەرىك بولىپ شيپاحاناعا بارىپ ناۋقاس كورسەتتىك، ەمدەۋ قامسىزداندىرۋ كارتچكاسى ارقىلى ەسەپتەن كوتەرتۋگە بولادى ءارى وتە قولايلى. ءسىز الاڭسىز بولىڭىز".

شوكراتاليدىڭ اكەسى شيجات ءالي پاكيستانداعى جۇڭگو جاستار حۋاچياۋ بىرلەسكەن دوستىق قوعامىنىڭ باستىعى، ول مەكەندە بولعان وزگەرىسكە ەرەكشە ءسۇيىندى. "شينجياڭدىق چياۋباۋلار وتانىنىڭ قۇدىرەتتەنگەنىن ماقتانىش ەتەدى"، - دەدى ول.

پۋ شۋەمەي مىنالاردى ءبىلدىردى: كوركەيىپ - گۇلدەنگەن، بايىپ قۋدىرەتتەنگەن وتان شەتەلدەگى چياۋباۋلاردىڭ مىقتى تىرەگى، شەتەلدەرمەن بىرلەسكەن دوستىق قوعامى جالعاستى شينجياڭدىق چياۋباۋلاردى تاماشا قىزمەت وتەۋمەن جانە قامتاماسىزدىقپەن قامدايدى. شينجياڭدىق چياۋباۋلاردىڭ بۇرىنعىداي وتانىنىڭ داموۋى مەن مەكەندەرىنىڭ وزگەرىسىنە نازار اۋدارىپ، جۇڭگو مەن پاكيستان ەكونوميكا، مادەنيەت اۋىس - كۇيىسىنىڭ، ءوزارا ۇلگى الۋىنىڭ كوپىرى، دانەكەرى بولۋ جاۋاپكەرشىلىگىن ىرىقتىلىقپەن ارقالاپ، "ءبىر بەلدەۋ، ءبىر جول" قۇرىلىسىن ىلگەرىلەتۋدە ارتىقشىلىقتارىن جانە رولدارىن ساۋلەلەندىرىپ، وزدەرى تۋعان ەل حالقىنىڭ شينجياڭدى جان - جاقتى، وبيەكتيۆ، شىنايى تۇردە تۇسىنۋىنە، شينجياڭدى تانۋىنا مۇمكىندىك جاساۋلارى كەرەك.

بەينە ەكران اڭگىمە ماجىلىسىندە تاعى «شينجياڭ جاقسى جەر» ۇگىت فيلمى قويىلدى، اۆتونوميالى رايوندىق سىرتقى ىستەر كەڭسەسى، اۆتونوميالى رايوندىق چياۋباۋ ىستەرى كەڭسەسى، اۆتونوميالى رايوندىق وتانعا ورالعان حۋاچياۋلار بىرلەستىگىنىڭ قاتىستى جاۋاپتىلارى بەينە ەكران اڭگىمە ماجىلىسىنە قاتىناستى.

(باسى 1 - بەتتە)

جۇڭگونىڭ ىشكى ىستەرىنە ورەسكەل كيلىگىپ، شينجياڭداعى ءار ۇلت حالقىنىڭ كوڭىلىنە اۋىر قاياۋ سالدى. بۇعان ءبىز باتىل قارسى تۇرامىز جانە ونى قاتاڭ جازعىرامىز. جۇڭگودا "مىڭ ەستىگەنىنەن ءبىر كورگەن ارتىق" دەيتىن ماتەل بار. شينجياڭ — جاقسى جەر، ءبىز ەلشىلەردىڭ كوبىرەك كەلىپ ارالاپ، كورىپ، شينجياڭ حالقىنىڭ ىستىق ىقىلاستى مەيماندوستىعىن سەزىنىپ، كورىكتى شينجياڭنىڭ كوركەم كورىنىستەرىنەن كوز ايدىن بولىپ، شينجياڭنىڭ اسەرلى حيكايالارىنا قۇلاق ءتۇرىپ، شىنايى شينجياڭدى الەمدەگى ءار ەل حالقىنا تانىستىرۋىن قىزۋ قارسى الامىز.

چىن چۋانگو بىلاي دەدى: جۇڭگو مەن افريكانىڭ ءداستۇرلى دوستىعى تەرەڭ، ەكى جاق ءبىر - بىرىنە سەنەدى، جاقسى دوستار، جاقسى سەرىكتەر، جاقسى باۋىرلاستار. جىبەك جولى ەكونوميكالىق بەلدەۋى وزەكتى رايون قۇرىلىسىنىڭ تەرەڭدەي ىلگەرىلەۋىنە ىلەسە، جۇڭگونىڭ شينجياڭى مەن افريكا ەلدەرىنىڭ جەرگىلىكتى ورىندارى اراسىنداعى ەكونوميكا، ساۋدا سالاسىنداعى سەلبەستىكتەر ۇزدىكسىز كەڭەيىپ كەلەدى. افريكا "ءبىر بەلدەۋ، ءبىر جولدى" بىرگە قۇرۋعا ماڭىزدى ات سالىسۋشى جاق، شينجياڭ مەن افريكا ەلدەرى جەرگىلىكتى وڭىرلەرىنىڭ سەلبەستىك ءورىسى كەڭ، داموۋ كومەسكى كۇشى زور، بۇرىن بولماعان تاريحي ورايعا ءدوپ كەلىپ وتىر. ءبىز ءتوراعا شي جينپيڭنىڭ جاڭا داۋىردە اناعۇرلىم تىعىز جۇڭگو - افريكا تاعدىرلاس ورتاق تۇلعاسىن قالىپتاستىرۋ جونىندەگى دارىپتەمەسىن جەتەكشى ەتىپ، "ءبىر بەلدەۋ، ءبىر جولدى" بىرگە قۇرۋدى وراي ەتىپ، شينجياڭنىڭ قاتىستى مەملەكەتتەردىڭ جەرگىلىكتى ۇكىمەتتەرىمەن بايلانىسىن، سەلبەستىگىن ونان ارى كۇشەيتىپ، ەكونوميكا، وقۋ - اعارتۋ، مادەنيەت، ساياحات سياقتى سالالارداعى اۋىس - كۇيىس پەن سەلبەستىكتى ۇزدىكسىز تەرەڭدەتىپ، ارتىقشىلىقتارى ارقىلى ءبىرىن - ءبىرى تولىقتاپ، بىرگە داموۋدى جەبەپ، ەكى جاق حالقىن اناعۇرلىم ويداعىداي باقىتقا كەنەلتەمىز.

ەكسكۋرسيالاۋ، ساپارلاۋ ۇيىرمەسىنىڭ باستىعى، كامەرۋننىڭ جۇڭگودا تۇراتىن باس ەلشىسى مارتين مپانا شينجياڭعا ەكسكۋرسيالاي، ساپارلاي كەلگەن افريكا ەلدەرىنىڭ جۇڭگودا تۇراتىن ەلشىلەرى اتىنان جۇڭگو كوممۋنيستىك پارتياسى قۇرىلعاندىعىنىڭ 100 جىلدىعىن قۇتتىقتادى. مارتين مپانا مىنالاردى ءبىلدىردى: جۇڭگو — كورىكتى مەملەكەت، قاھارمان مەملەكەت. جۇڭگو كوممۋنيستىك پارتياسى ءار ۇلت حالقىنا باسشىلىق ەتىپ مۇلدەم كەدەيلىكتى جويىپ، قاراماققا جۇزەگە اسىرۋ مۇمكىن ەمەس ءىستى رەالدىققا اينالدىردى. شينجياڭ — جۇڭگونىڭ داموۋىنىڭ ىقشام كورىنىسى، بۇل رەت ەكسكۋرسيادا، ساپاردا بولعاندا ءبىز وسىناۋ كوركەم جەردەن كوز ايدىن بولىپ، شينجياڭنىڭ حاۋىپسىز، گۇلدەنگەن شىنايى جاعدايى مەن جالىنداعان داموۋ ومىرشەڭدىگىن كوردىك. شينجياڭ كەزىندە لاڭكەستىكتىڭ، ءدىني ۇشقارىلىقتىڭ اۋىر زيانىنا ۇشىراپ، حالقىنىڭ ءومىرىنىڭ حاۋىپسىزدىگى اۋىر قاتەرگە تاپ بولعان. فاكت حاۋىپسىز، ورنىقتى ورتا بولعاندا عانا گۇلدەنۋدى، داموۋدى جۇزەگە اسىرۋعا بولاتىندىعىن دالەلدەدى. ءبىز باستان - اياق ءبىر جۇڭگو پرينسيپىنە تاباندى بولىپ، شينجياڭعا ساياساتىن ماسەلەلەردەگى جۇڭگونىڭ ورىندى تۇرعىسىن ءباز - باياعىسىنداي قولداپ، جۇڭگومەن تاباندى تۇردە بىرگە تۇرىپ، ءوز كوزىمىزبەن كورگەن فاكتىلەر ارقىلى حالىقارالىق قوعامنىڭ شىندىقتىڭ جاي - جاپسارىن كورۋىنە، شىنايى شينجياڭدى تۇسىنۋىنە مۇمكىندىك جاسايمىز. سونىمەن بىرگە، شينجياڭنىڭ ساياحات كاسىپ سالاسىنىڭ داموۋ تەبىنى تاماشا، كومەسكى كۇشى زور ەكەن، كامەرۋن مەن جۇڭگونىڭ شينجياڭنىڭ مادەنيەت، ساياحات سالاسىندا سەلبەستىكتى كۇشەيتۋىن ءۇمىت ەتەمىن.

مالاۋيدىڭ جۇڭگودا تۇراتىن باس ەلشىسى چارلەس ناموندۋە بىلاي دەدى: وسى جولى ەكسكۋرسيادا، ساپاردا بولۋ ارقىلى ءبىز شينجياڭنىڭ ادامدى نەگىز ەتكەن داموۋ ۇستانىمىن ۇستانىپ، ەكونوميكالىق، قوعامدىق داموۋ، كەدەيلىكتەن ارىلتۋدان قامال الۋ، وقۋ - اعارتۋ سياقتى جاقتاردا قول جەتكىزگەن ورىسان زور داموۋ تابىستارىن كوردىك. بۇل جۇڭگو ۇكىمەتىنىڭ بۇكىل ىنتا - پەيىلمەن حالىقتى باقىتقا كەنەلتكەندىگىنىڭ جاندى دالەلى، ونان دا ماڭىزدىسى، باتىس اقپارات قۇرالدارىنىڭ وسەك - اياڭدارى مەن جالا جابۋىنا قايتارىلعان پارمەندى تويتارىس. مالاۋي ءبىر جۇڭگو پرينسيپىن باتىل ۇستانادى. جۇڭگونىڭ داموۋداعى، اسىرەسە، جۇڭگونىڭ شينجياڭنىڭ رەفورماداعى، داموۋداعى، ورنىقتىلىقتاعى تابىستى تاجىريبەلەرى مالاۋي جونىنەن اسا كۇشتى ۇلگى الاتىن ماڭىزعا يە، مالاۋي جۇڭگونىڭ شينجياڭىمەن اناعۇرلىم تەرەڭ ساتىداعى اۋىس - كۇيىس پەن سەلبەستىكتى كۇشەيتەدى.

كونگونىڭ (براززاۆيل) جۇڭگودا تۇراتىن باس ەلشىسى دانيەل وۋاسسا بىلاي دەدى: شينجياڭ كەزىندە لاڭكەستىكتىڭ اۋىر زيانىنا ۇشىراعان، شينجياڭنىڭ لاڭكەستىككە قارسى تۇرۋ جانە ۇشقارىلىقتى الاستاۋ كۇرەسى كورمەسىن كورگەن كەزدە، ۇيىرمەمىزدىڭ كوپتەگەن مۇشەلەرى كوزدەرىنە جاس الدى. ادامدى قۋانتاتىنى سول، شينجياڭ باتىلدىقپەن ءونىمدى شارا قولدانىپ، لاڭكەستىككە سوققى بەرىپ، وسى ءوڭىردىڭ بەيبىتشىلىگى مەن تىنىشتىعىن قالپىنا كەلتىردى. ناقتى جەرلەردە ەكسكۋرسيادا، ساپاردا بولۋ ارقىلى ءبىز ەكونوميكاسى، قوعامى جوعارى ساپالى دامىعان، حالىقتىڭ تۇرمىس دەڭگەيى ۇزدىكسىز جوعارىلاعان شينجياڭدى كوردىك. باتىس اقپارات قۇرالدارى دابىرالاپ جۇرگەن "ءناسىل جويۋ"، "زورلىقپەن ەڭبەككە سالۋ" سياقتىلاردىڭ بارلىعى مۇلدە جوق، بۇل ايىپتاۋلار وتە كۇلكىلى، مۇلدە وسەك - اياڭ. ءبىز جۇڭگونى باتىل قولدايمىز، جۇڭگونىڭ شينجياڭنىڭ ورنىقتىلىق پەن داموۋ ءۇشىن جاساعان قۇلشىنىستارىن باتىل قولدايمىز، جۇڭگو - افريكا قارىم - قاتىناسى داموۋىنىڭ بارعان سايىن جاقسارۋىن ءۇمىت ەتەمىز.

جاسىل ءمۇيىس ارالدارى جۇڭگودا تۇراتىن باس ەلشىسى تانيا رومۋالدو مىنالاردى ءبىلدىردى: شينجياڭنىڭ ەكونوميكالىق، قوعامدىق داموۋى تەز، ءار ۇلت حالقى ىستىق ىقىلاستى مەيماندوس ەكەن، ءبىز ءوز ۇيىمىزگە كەلگەندەي بولدىق. بۇل جولعى ەكسكۋرسيادا، ساپاردا ءبىز شينجياڭنىڭ كەدەيلىكتى ازايتۋ ىستەرى، ەكولوگيانى قورعاۋ، اۋىل شارۋاشىلىعىن وسىزامانداندىرۋ، از ۇلتتاردىڭ ءداستۇرلى مادەنيەتىن قورعاۋ سياقتىلاردا قول جەتكىزگەن ورىسان زور تابىستارىن كورىپ قۋاندىق. شينجياڭنىڭ تابىستى تاجىريبەلەرى ءبىزدىڭ ەلىمىزدىڭ داموۋىنا، العا باسۋىنا سەپتىگىن تيگىزەدى، جۇڭگونىڭ شينجياڭىمەن ءار سالاداعى سەلبەستىكتى، اۋىس - كۇيىستى كۇشەيتۋدى ءۇمىت ەتەمىن، شينجياڭنىڭ ونان ارى گۇلدەنىپ العا باسۋىن، حالقىنىڭ باقىتتى، ەسەن - امان بولۋىن تىلەيمىن.

تانزانيانىڭ جۇڭگودا تۇراتىن باس ەلشىسى مبەلۋا كايرۇكي بىلاي دەدى: جۇڭگونىڭ شينجياڭنىڭ ەكونوميكالىق، قوعامدىق داموۋدا قول جەتكىزگەن ورىسان زور تابىستارى ايرىقشا جاندى دالەل، بۇل امەريكا مەن باتىستاعى كەيبىر اقپارات قۇرالدارىنىڭ شينجياڭدى داتتاعان نەگىزسىز حابارلارىنىڭ ءشيىن شىعاردى. تانزانيا ۇكىمەتى مەن حالقى جۇڭگو ۇكىمەتىنىڭ ءوزىنىڭ وزەكتى مۇددەسىن قورعاۋ جاعىندا قولدانعان شارالارىن باتىل قولدايدى. تانزانيا جاق جۇڭگو جاقتى ماڭىزدى جانە سەنىمدى دوسىمىز دەپ قارايدى، جۇڭگونىڭ شينجياڭىمەن ساۋدا - ەكونوميكا، قارجى قوسۋ، اۋىل شارۋاشىلىعى، ساياحات سياقتى سالالارداعى سەلبەستىكتى تەرەڭدەتۋدى، "ءبىر بەلدەۋ، ءبىر جولدى" بىرگە قۇرۋعا بەلسەنە ات سالىسىپ، ءداستۇرلى دوستىقتى بەكەمدەۋدى قالايدى.

اۆتونوميالى رايون باسشىلارىنان شۇي حايرۇڭ، ەركىن تۇنياز، لي شۋەجۇن، ءزۇمرات وبۇل، جاروللا يسامادين، ماقلىك سەيىت، ابدۇرەقىپ ءتومۇرنياز قاتارلىلار كەزدەسۋگە قاتىناستى.